

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTĂRI ÎN
STATELE UE PRIVIND
INFRACTIUNILE CONTRA
DEMNITĂȚII – INSULTA ȘI
CALOMNIA**

studiu documentar

noiembrie 2025

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților. Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă. Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Aurora Trănescu
consilier parlamentar, Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1348, camera 5087
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

INTRODUCERE	4
AUSTRIA	6
BELGIA.....	8
DANEMARCA.....	9
FINLANDA.....	10
FRANȚA	12
GERMANIA.....	14
ITALIA.....	16
LITUANIA	17
LUXEMBOURG	18
OLANDA.....	21
POLONIA.....	22
ROMÂNIA	24
SPANIA.....	28
SUEDIA.....	32
UNGARIA	33
WEBOGRAFIE	37

Introducere

În termeni juridici există o diferență între *defăimare* și *calomnie*, deși în limbajul comun sunt adesea folosite ca sinonime. Diferența depinde și de sistemul de drept (românesc, francez, german etc.), dar în esență se referă la natura afirmației și la adevărul sau falsitatea acesteia.

Defăimarea este comunicarea către terți a unor afirmații care lezează reputația unei persoane. Poate fi adevărată sau falsă, dar fără justificare legitimă. De exemplu, presa publică fapte reale, dar prezentate într-un mod denigrator. Calomnia este comunicarea de afirmații false despre o persoană, cu intenția de a-i afecta reputația. Implică falsitate și intenție.

În general, în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene, insulta și calomnia sunt reglementate atât penal, cât și civil. Acesta este și cazul pentru statele studiate în lucrarea de față.

De regulă, în codurile civile ale țărilor sunt cuprinse prevederi generale privind daunele aduse unei persoane fizice sau juridice. Acestea sunt incluse în termeni mai largi precum daune nemateriale, ca în Codul civil german, fapte ilicite sau infracțiuni civile ca în Codurile civile italian și olandez, drepturi nepatrimoniale ca în Lituania, prejudicii în Luxemburg și Spania, drepturi personale în Polonia sau drept la onoare și reputație în Ungaria.

Mult mai precis sunt însă definite cazurile de insultă și calomnie în codurile penale ale țărilor cuprinse în studiu. Cu excepția României, în codurile penale ale celorlalte state sunt prezente articole care conțin prevederi referitoare la onoare, jignire, insulte, calomnie, defăimare¹ etc. În unele coduri penale sunt descrise foarte detaliat cazuri de încălcare a onoarei când persoana este de față, când nu este, verbal, în scris, în public, prin mass media și altele. Există pentru fiecare caz sancțiuni cu amendă, muncă în folosul comunității și chiar închisoare. Pot exista și alte forme reparatorii cum ar fi cererea de scuze, publicarea sentinței etc. O prevedere regăsită în unele coduri este că aducerea de probe ce dovedesc adevărul afirmațiilor presupus calomnioase sau defăimătoare conduce la achitare.

Alături de România, Italia reprezintă în acest context un caz particular prin aceea că Articolul 594 *Insulta* a fost abrogat în 2016 din Codul penal, insulta devenind delict civil. Aceasta a fost eliminată din Codul penal, dar nu a fost introdusă direct în Codul civil, în schimb este considerată un act civil ilicit reglementat de dispozițiile generale ale Codului civil.

Principiile generale la nivel european privind protecția drepturilor sunt stabilite în [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#), în articolele Art. 8 *Dreptul la respectarea vieții private și de familie* și Art. 10 *Libertatea de exprimare*.

¹ Termeni în limba engleză în codurile penale: *defamation, insult, slander, libel*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) stabilește principiul echilibrului dintre libertatea de exprimare și protecția reputației. Astfel, Statul trebuie să protejeze reputația persoanei, dar fără a limita nejustificat libertatea de exprimare — mai ales a presei.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a criticat frecvent condamnările penale pentru defăimare, considerându-le disproporționate. Prin **jurisprudența sa** consolidată, CEDO a stabilit o linie clară de interpretare (prin hotărâri repetate și consecvente).

CEDO nu interzice penalizarea defăimării, ea admite că statele pot proteja reputația persoanelor prin mijloace penale. Dar, pe de altă parte, precizează că o condamnare penală constituie o ingerință gravă în libertatea de exprimare și trebuie justificată de o necesitate socială imperioasă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a creat o jurisprudență convergentă, prin care limitează efectele legislațiilor naționale atunci când acestea contravin Convenției Europene a Drepturilor Omului², astfel încât insulta și calomnia să nu mai fie sancționate cu închisoarea și, ideal, să fie dezincriminate și înlocuite cu mecanisme civile eficiente. Așa numita *jurisprudență convergentă* are efect de orientare și uniformizare.

Această orientare a fost preluată și formalizată de Consiliul Europei în [Rezoluția 1577/2007](#): „Adunarea invită statele membre să dezincrimineze defăimarea și să prevadă remedii civile proporționale.”

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, în [Recomandarea CM/Rec\(2016\)4](#) afirmă că „Statele ar trebui să evite sancțiunile penale în cauze de defăimare și să acorde prioritate reparațiilor civile.”

Așadar, efortul general european este de a dezincrimina insulta și calomnia pentru a nu mai fi infracțiuni penale și a le trata ca fapte civile, sancționate prin daune morale.

În secțiunea de Webografie de la finalul studiului, prezentăm o listă de hotărâri CEDO în domeniul defăimării și insultei cu scurt rezumat și linkul oficial la decizia/pagina fiecărui caz. Printre acestea se numără și decizia Cumpănă și Mazăre versus România, din 2004. După hotărârea Cumpănă și Mazăre c. România, practica judiciară din România a început să evite condamnările penale pentru calomnie, iar art. 205–207 Cod penal au fost abrogate în 2006.

² Tratat internațional ratificat de statele member ale Consiliului Europei.

Stat	Cod civil	Cod penal	Observații/ comentarii
Austria	Codul civil general, versiunea din 28.10.2025 <u>Articolul §1330</u> (1) Dacă o persoană a suferit prejudicii reale sau pierderi de profit ca urmare a defăimării, aceasta are dreptul să solicite despăgubiri. (2) Acest lucru se aplică și în cazul în care o persoană difuzează fapte care pun în pericol credibilitatea, câștigul sau avansarea unei alte persoane și despre care știa sau trebuia să știe că sunt neadevărate. În acest caz, se poate solicita și retractarea și publicarea acestora. Pentru o comunicare care nu a fost făcută publică și a cărei falsitate nu este cunoscută de către comunicator, acesta nu este răspunzător dacă el sau destinatarul comunicării aveau un interes legitim în aceasta.	Codul penal, versiunea din 2025 <u>Articolul §111.</u> (1) Orice persoană care acuză o altă persoană de o calitate sau atitudine disprețuitoare într-un mod perceptibil pentru o terță parte sau o acuză de comportament necinstit sau contrar moralității, care este de natură să o discrediteze sau să o defăimeze în opinia publică, va fi pedepsită cu închisoare de până la șase luni sau cu amendă de până la 360 de rate zilnice. (2) Orice persoană care comite infracțiunea într-o lucrare tipărită, la radio sau în orice alt mod care face defăimarea accesibilă publicului larg va fi pedepsită cu închisoare de până la un an sau cu amendă de până la 720 de rate zilnice. (3) Autorul nu va fi pedepsit dacă acuzația se dovedește a fi adevărată. În cazul alineatului (1), autorul nu va fi pedepsit chiar dacă se dovedesc circumstanțe din care au rezultat	În legislația austriacă, insulta este tratată în codul penal, mai degrabă decât în codul civil. În Codul Penal austriac defăimarea și insulta erau infracțiuni penale (și formal sunt încă). În practică, jurnaliști și editori erau condamnați pentru articole critice la adresa politicianilor, inclusiv pentru simple judecăți de valoare. Legislația nu făcea o distincție clară între: afirmații de fapt (care pot fi verificate), și opinii / judecăți de valoare (care țin de libertatea de exprimare). Cazul emblematic: <i>Lingens v. Austria</i>, Hotărârea CEDO 1986 a dus la schimbări. Jurnalistul austriac Peter Michael Lingens a fost condamnat pentru „defăimare” după ce a criticat un politician, numindu-l „imoral” și „nedemn”.

		motive suficiente pentru ca autorul să creadă că acuzația este adevărată. <u>Articolul § 115</u> (1) Orice persoană care insultă, batjocorește, abuzează fizic sau amenință cu abuzul fizic asupra unei alte persoane în public sau în fața mai multor persoane va fi pedepsită cu închisoare de până la trei luni sau cu amendă de până la 180 de rate zilnice, cu excepția cazului în care este sub incidența unei pedeapse mai severe în temeiul unei alte dispoziții. (2) Dacă fapta este comisă în fața mai multor persoane, în prezența a mai mult de două persoane, altele decât autorul și persoana atacată, și acestea o pot percepe. (3) Orice persoană care se lasă purtată de indignarea față de comportamentul altei persoane și o insultă, ridiculizează, maltratează sau amenință cu maltratare într-un mod care este scuzabil în circumstanțele date, este scuzată dacă indignarea sa este în general de înțeles, în special având în vedere timpul scurs de la producerea faptei.	CEDO a decis: – condamnarea austriacă a încălcat art. 10 Libertatea de exprimare. – statul a încălcat obligația de a proteja dezbaterea liberă asupra chestiunilor de interes public. – judecățile de valoare nu pot fi sancționate penal dacă nu depășesc limitele decenței și nu sunt însoțite de afirmații false de fapt. Citat esențial (par. 46): „Libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice; limitele criticii acceptabile sunt mai largi pentru politicieni decât pentru indivizii obișnuiți.” După această hotărâre instanțele austriece au început să interpreteze restrictiv infracțiunile de defăimare, condamnările penale pentru jurnaliști au devenit extrem de rare, s-a introdus distincția (în jurisprudență, nu în textul de lege) între: afirmații factuale (care pot fi verificate și sancționate dacă sunt false), și opinii / judecăți de valoare (protejate prin art. 10 CEDO). Austria a modificat, în 1987 Codul penal și Legea presei .
--	--	---	--

Belgia	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 1.10.</u> Abuzul de drept Nimeni nu poate abuza de dreptul său. Comite un abuz de drept cel care îl exercită într-un mod care depășește în mod evident limitele exercitării normale a acestui drept de către o persoană prudentă și rezonabilă aflată în aceleași circumstanțe. Sanțiunea pentru un astfel de abuz constă în reducerea dreptului la utilizarea sa normală, fără a aduce atingere reparării prejudiciului cauzat de abuz. <u>Articolul 1.11.</u> Intenția de a face rău Fapta intenționată, comisă cu scopul de a face rău sau de a obține un câștig, nu poate aduce niciun avantaj autorului său. <u>Articolul 6.5</u> Principiu Orice persoană este responsabilă pentru prejudiciul pe care îl cauzează alteia din vina sa.	<u>Codul penal</u> - <i>Capitolul V. – Atingerile aduse onoarei sau considerației persoanelor</i> <u>Articolul 443.</u> Persoana care, în cazurile indicate mai jos, a atribuit în mod rău intenționat unei persoane un fapt precis care este de natură să lezeze onoarea acestei persoane sau să o expună disprețului public și pentru care nu există dovezi legale, este vinovată de calomnie atunci când legea admite dovada faptului atribuit și de defăimare atunci când legea nu admite această dovadă. <u>Articolul 446.</u> Calomnia și defăimarea oricărui organism constituit vor fi pedepsite în același mod ca și calomnia sau defăimarea îndreptate împotriva persoanelor fizice. <u>Articolul 448.</u> Orice persoană care a jignit o altă persoană fie prin fapte, fie prin scrieri, imagini sau embleme, (...) va fi pedepsită cu închisoare de la opt zile la două luni și cu amendă de la douăzeci și șase EUR la cinci sute EUR, sau numai cu una dintre aceste pedepse.	Codul penal Belgian conține un întreg capitol, <i>Cap. V. – Atingerile aduse onoarei sau considerației persoanelor</i> care detaliază condițiile și modul de sancționare pentru ofensele aduse onoarei.
--------	---	---	--

Danemarca	Danemarca nu are un cod civil unificat; în schimb, dreptul civil este reglementat de o combinație de legi specializate, hotărâri judecătorești și obiceiuri, un sistem cunoscut sub denumirea de jurisdicție de drept civil cu caracteristici de drept comun. În legislația daneză, nu există articole specifice în codul civil care să trateze în mod expres „insulta” sau „defăimarea” în sensul răspunderii civile (delictuale) prin nume.	<u>Codul penal</u> <u>Articolul § 121.</u> Oricine, prin insulte, jigniri sau alte acuzații jignitoare, agrează oricare dintre persoanele menționate la articolul 119 în exercitarea atribuțiilor sau îndatoririlor sale sau în legătură cu acestea, se pedepsește cu amendă sau închisoare de până la 6 luni. <u>Articolul § 267.</u> Orice persoană care încalcă onoarea altei persoane prin cuvinte sau acțiuni jignitoare sau prin formularea sau răspândirea de acuzații cu privire la un fapt care ar putea diminua stima concetățenilor față de persoana jignită este pedepsită cu amendă sau închisoare de până la 4 luni. <u>Articolul § 268.</u> Dacă o acuzație a fost făcută sau răspândită împotriva cunoașterii sale, sau dacă infractorul nu are motive rezonabile să o considere adevărată, infractorul este pedepsit pentru calomnie, iar pedeapsa menționată la articolul 267 poate fi majorată la închisoare de 2 ani.	Răspunderea civilă pentru pretenții delictuale este reglementată în general de Legea privind răspunderea pentru daune și prin jurisprudență, mai degrabă decât prin articole specifice care să menționeze în mod expres insulta sau defăimarea. În codul penal danez există referiri la insulta în cadrul secțiunii privind autoritățile publice, în art. 121. <i>Capitolul 27 Încălcarea ordinii și defăimarea</i> conține mai multe articole privind insulta și calomnia: 267-275.
-------------------------	---	---	---

		<u>Articolul § 269.</u> O acuzație nu este pedepsită atunci când adevărul acesteia este dovedit, precum și atunci când persoana care face acuzația cu bună-credință a fost obligată să facă o declarație sau a acționat în interesul legitim al publicului sau al propriilor interese sau al altora. Pedeapsa poate expira atunci când sunt dezvăluite circumstanțele care au condus la adevărul condamnării.	
Finlanda	<u>Legea privind despăgubirile nr. 412/1974</u> Capitolul 2 Răspunderea părții care a cauzat prejudiciul Secțiunea 1 O parte care, în mod intenționat sau din neglijență, cauzează prejudicii unei alte părți este răspunzătoare pentru daunele cauzate, cu excepția cazului în care prezenta lege prevede altfel. Despăgubirile pot fi ajustate dacă răspunderea este considerată nerezonabil de împovărătoare, având în vedere situația financiară a părții care a cauzat prejudiciul și a părții care a suferit prejudiciul, precum și alte circumstanțe.	<u>Codul penal</u>, Capitolul 24 (531/2000) <i>Încălcarea vieții private, a liniștii și a reputației personale</i> <u>Secțiunea 9</u> Defăimarea O persoană care: 1) prezintă informații false sau insinuări false despre o altă persoană, astfel încât acest act să conducă la cauzarea de prejudicii sau suferințe acelei persoane sau la expunerea acesteia la dispreț, sau 2) denigrează o altă persoană într-un mod diferit de cel menționat la alineatul (1) va fi condamnată pentru defăimare la o amendă.	Finlanda nu are un „cod civil” în același sens precum alte țări. În schimb, Finlanda are un sistem de legi separate care, împreună, reglementează răspunderea civilă și penală.

	Cu toate acestea, dacă prejudiciul a fost cauzat intenționat, se acordă despăgubiri integrale, cu excepția cazului în care, din motive speciale, se consideră rezonabil să se reducă despăgubirile.	O persoană care prezintă informații false sau insinuări false despre o persoană decedată, astfel încât acest act să provoace suferință unei persoane care era deosebit de apropiată de persoana decedată, va fi, de asemenea, condamnată pentru calomnie. Criticile care vizează activitățile unei persoane în politică, afaceri, funcții sau poziții publice, știință, artă sau în alte activități publice comparabile și care nu depășesc în mod clar ceea ce poate fi considerat acceptabil nu constituie defăimare în sensul alineatului (1) alineatul (2). Prezentarea de informații în scopul tratării unei chestiuni de importanță generală nu va fi considerată defăimare, dacă prezentarea informațiilor, având în vedere conținutul acestora, drepturile altora și alte circumstanțe, nu depășește în mod clar ceea ce poate fi considerat acceptabil. <u>Secțiunea 10 Defăimarea agravată</u> Dacă defăimarea menționată în secțiunea 9, subsecțiunea 1 provoacă suferințe considerabile sau daune deosebit de extinse și defăimarea este,	
--	--	--	--

		de asemenea, agravată atunci când este evaluată în ansamblu, autorul va fi condamnat pentru defăimare agravată la o amendă sau la închisoare de cel mult doi ani.	
Fransa	Legea din 29 iulie 1881 privind libertatea presei <u>Articolul 29</u> din Legea 29/1881 Orice afirmație sau acuzație care aduce atingere onoarei sau reputației persoanei sau organismului căruia i se impută fapta constituie defăimare. Publicarea directă sau prin reproducere a acestei acuzații sau imputări este pedepsită, chiar dacă este făcută sub formă de îndoială sau dacă vizează o persoană sau un organism care nu este numit în mod expres, dar a cărei identificare este posibilă prin termenii discursurilor, strigătelor, amenințărilor, scrierilor sau tipăriturilor, afişelor sau posterelor incriminate. Orice expresie jignitoare, termeni de dispreț sau invective care nu	Codul penal <u>Articolul R621-1</u> Defăimarea nepublică a unei persoane se pedepsește cu amenda prevăzută pentru contravențiile de clasa I. Adevărul faptelor defăimătoare poate fi stabilit în conformitate cu dispozițiile legislative privind libertatea presei. <u>Articolul R621-2</u> Insulta nepublică adusă unei persoane, atunci când nu a fost precedată de provocare, se pedepsește cu amenda prevăzută pentru contravențiile de clasa I. <u>Articolul R625-8</u> Defăimarea nepublică comisă împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane pe motivul originii lor sau al apartenenței sau neapartenenței lor, reale sau presupuse, la o etnie, o națiune, o pretinsă rasă sau o religie	În legislația franceză, dispozițiile cheie referitoare la insultă și defăimare în dreptul civil se regăsesc în Loi du 29 juillet 1881 sur la liberté de la presse (Legea din 29 iulie 1881 privind libertatea presei, cu modificările ulterioare), și nu în Codurile civil sau penal moderne.

	conțin imputarea vreunui fapt constituie o insultă. <u>Articolul 30</u> Defăimarea comisă prin unul dintre mijloacele menționate la articolul 23 împotriva curților, tribunalelor, armatei terestre, navale sau aeriene și spațiale, a organismelor constituite și a administrațiilor publice va fi pedepsită cu o amendă de 45 000 de EUR. <u>Articolul 31</u> Se pedepsește cu aceeași pedeapsă și cu muncă în folosul comunității defăimarea comisă prin aceleași mijloace, în virtutea funcțiilor sau calității lor, împotriva președintelui Republicii, a unuia sau mai multor membri ai ministerului, a unuia sau mai multor membri ai uneia sau alteia dintre Camere, a unui funcționar public, un depozitar sau agent al autorității publice, un ministru al uneia dintre cultele salariate de stat, un cetățean însărcinat cu un serviciu sau un mandat public temporar sau permanent, un jurat sau un martor, în virtutea declarației sale.	determinată se pedepsește cu amenda prevăzută pentru contravențiile de clasa a 5-a. Se pedepsește cu aceeași pedeapsă defăimarea nepublică comisă împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane pe motivul sexului, orientării sexuale sau identității de gen sau al handicapului acestora. <u>Articolul R625-8-1</u> Insulta nepublică adusă unei persoane sau unui grup de persoane pe motivul originii lor sau al apartenenței sau neapartenenței lor, reale sau presupuse, la o etnie, o națiune, o pretinsă rasă sau o religie determinată se pedepsește cu amenda prevăzută pentru contravențiile de clasa a 5-a. Se pedepsește cu aceeași pedeapsă injuria nepublică comisă împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane pe motivul sexului, orientării sexuale sau identității de gen sau al handicapului acestora.	
--	--	---	--

Germania	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 253</u> Daune nemateriale (1) Pentru daunele care nu constituie pierderi pecuniare, se poate solicita despăgubiri bănești numai în cazurile prevăzute de lege. (2) În cazul în care se acordă despăgubiri pentru vătămări corporale, afectarea sănătății, libertății sau autodeterminării sexuale, se poate solicita și despăgubiri bănești echitabile pentru daunele care nu constituie pierderi pecuniare. <u>Articolul 823</u> Răspunderea pentru daune (1) Orice persoană care, în mod intenționat sau din neglijență, încalcă în mod ilegal viața, integritatea fizică, sănătatea, libertatea, proprietatea sau orice alt drept al unei alte persoane este obligată să despăgubească cealaltă persoană pentru prejudiciul rezultat. (2) Aceeași obligație se aplică unei persoane care încalcă o lege	<u>Codul penal</u> <u>Articolul 185</u> Insulta Insulta se pedepsește cu închisoare de până la un an sau cu amendă, iar dacă insulta este comisă în public, într-o adunare, prin difuzarea de conținut (secțiunea 11 (3)) sau prin agresiune, cu închisoare de până la doi ani sau cu amendă. <u>Articolul 186</u> Defăimarea Oricine afirmă sau difuzează un fapt referitor la o altă persoană care este de natură să o discrediteze sau să o degradeze în opinia publică, va fi condamnat, cu excepția cazului în care acest fapt este demonstrabil adevărat, la închisoare de până la un an sau la amendă și, dacă fapta este comisă în public, într-o ședință sau prin difuzarea de conținut (secțiunea 11 (3)), la închisoare de până la doi ani sau la amendă. <u>Articolul 187</u> Defăimarea Oricine care cu bună știință afirmă sau difuzează un fapt neadevărat în legătură cu o altă persoană, care este de natură să o discrediteze sau să o degradeze în opinia publică sau să îi pună în pericol reputația, va fi	Întreaga <u>Secțiune 14</u> din codul penal german se referă la insultă, articolele 185-200 Codul civil german abordează indirect insultele și defăimarea, nu ca „infrațiuni” specifice, ci ca delikte civile care pot da naștere la cereri de despăgubiri sau măsuri de încetare. Instanțele interpretează „orice alt drept” menționat în art. 823 ca incluzând dreptul general al personalității — care acoperă onoarea, reputația și demnitatea. Aceasta este principala bază de drept civil pentru acțiunile în defăimare și insultă în Germania. Instanțele germane — în special cele de drept civil și de drept constituțional — au dezvoltat o jurisprudență solidă care echilibrează: Art. 1 și 2 din Constituție — demnitatea umană și drepturile personalității cu art. 5 — libertatea de exprimare. Astfel, acțiunile civile pentru insultă sau defăimare sunt de obicei
------------------------	---	--	--

	destinată protejării altei persoane. Dacă, în conformitate cu conținutul legii, o încălcare a acesteia este posibilă chiar și fără vină, obligația de a plăti despăgubiri apare numai în cazul existenței unei vinovății.	condamnat la închisoare de până la doi ani sau la amendă și, dacă fapta este comisă în public, într-o ședință sau prin difuzarea de conținut (§ 11 alineatul 3), la închisoare de până la cinci ani sau la amendă. <u>Articolul 188</u> Insulta, defăimarea și calomnia îndreptate împotriva persoanelor din viața politică (1) Dacă o insultă (articolul 185) este comisă împotriva unei persoane din viața politică / publică, într-o reuniune sau prin diseminarea de conținut (secțiunea 11 (3)) din motive legate de poziția persoanei ofensate în viața publică și dacă actul este de natură să îngreuneze considerabil activitatea sa publică, pedeapsa este închisoarea de până la trei ani sau amenda. Viața politică publică se extinde la nivel municipal. (2) În aceleași condiții, calomnia (articolul 186) se pedepsește cu închisoare de la trei luni la cinci ani, iar defăimarea (articolul 187) cu închisoare de la șase luni la cinci ani.	introduse în temeiul § 823 BGB în coroborare cu art. 1 și 2 din Constituție, mai în lipsa unui articol explicit privind insulta în Codul civil.
--	--	---	--

Italia	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 2043.</u> Despăgubiri pentru fapte ilicite Orice faptă intenționată sau din neglijență care cauzează prejudicii nejustificate altor persoane obligă persoana care a comis fapta să despăgubească prejudiciul. <u>Articolul 2059.</u> Prejudiciul moral Prejudiciul moral se repară numai în cazurile prevăzute de lege. <u>Decret legislativ nr. 7/ 2016 Dispoziții privind abrogarea infracțiunilor penale și introducerea infracțiunilor pedepsite cu amenzi civile</u> <u>Articolul 4</u> Infracțiuni civile pasibile de sancțiuni financiare 1. Următoarele fapte sunt pasibile de o sancțiune financiară civilă cuprinsă între 100 și 8000 de EUR:	<u>Codul penal</u> <u>Articolul 595</u> Defăimarea Orice persoană care, în afara cazurilor indicate în articolul anterior, comunică cu mai multe persoane și lezează reputația altei persoane va fi pedepsită cu închisoare de până la un an sau cu amendă de până la zece mii de lire. Dacă infracțiunea constă în atribuirea unui fapt specific, pedeapsa este de până la doi ani de închisoare sau o amendă de până la douăzeci de mii de lire. Dacă infracțiunea este comisă prin intermediul presei sau al oricărui alt mijloc de publicitate sau într-un act public, pedeapsa este închisoarea de la șase luni la trei ani sau o amendă de cel puțin cinci mii de lire. Dacă infracțiunea este comisă împotriva unui organism politic, administrativ sau judiciar, sau a reprezentantului acestuia, sau a unei autorități constituite ca organism colegial, pedepsele se majorează. <u>Articolul 599</u> Provocarea O persoană care a comis oricare dintre faptele menționate la articolul 595 într-	Codul penal italian conține <i>Capitolul II Infracțiuni împotriva onoarei</i>, cu articolele 595-599 <i>Articolul 594 Insulta</i>, a fost abrogat în 2016 din Codul penal, fiind reclasificat ca și delict civil. În Italia, după reforma din 2016 prin Decreto Legislativo 7/2016, insulta a fost eliminată din Codul Penal, dar nu a fost introdusă direct în Codul civil. În schimb, a devenit un act civil ilicit reglementat de dispozițiile generale ale Codului civil — în special în ceea ce privește răspunderea civilă delictuală și prejudiciul adus reputației și onoarei. Codul civil italian nu conține articole specifice denumite injurie sau defăimare. În schimb, aceste situații intră sub incidența răspunderii civile generale pentru fapte ilicite.
----------------------	---	--	--

	a) orice persoană care lezează onoarea sau decența unei persoane prezente sau prin intermediul comunicațiilor telegrafice, telefonice, informatice sau telematice, sau prin intermediul unor scrieri sau desene, adresate persoanei lezate; (...) 2. În cazul menționat la litera a) din primul paragraf, dacă infracțiunile sunt reciproce, judecătorul poate decide să nu aplice amenda civilă unuia sau ambilor infractori.	o stare de furie provocată de o faptă nedreaptă comisă de o altă persoană și imediat după comiterea acelei fapte nu este pasibilă de pedeapsă.	
Lituania	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 1.114.</u> Drepturile și valorile personale nepatrimoniale 1. Dreptul civil protejează drepturile și valorile personale nepatrimoniale, și anume numele, viața, sănătatea, integritatea fizică, onoarea, demnitatea, viața privată a unei persoane, numele autorului, reputația comercială, denumirea unei persoane juridice, mărcile comerciale ale bunurilor (serviciilor) și alte valori	<u>Codul penal</u>, <i>Capitolul XXII. Infracțiuni împotriva onoarei și demnității persoanei</i> <u>Articolul 154.</u> Calomnia 1. O persoană care a difuzat prin mass-media informații despre o altă persoană care nu corespund realității, care pot fi disprețuitoare sau umilitoare sau subminează încrederea în sine, sau care a calomniat o persoană, pretinzând că aceasta a comis o infracțiune, este pedepsită cu muncă în folosul comunității sau cu amendă, sau cu restricționarea libertății, sau cu	În Lituania, insultele și calomnia sunt reglementate atât de Codul penal, cât și de Codul civil. În anul 2015, a fost abrogat din Codul penal <i>Articolul 155. Insulta</i>.

	cu care legile leagă apariția anumitor consecințe juridice. <u>Articolul 1.115.</u> Drepturi personale nepatrimoniale 1. Obiectele protejate de dreptul civil sunt drepturi personale nepatrimoniale, adică drepturi care nu au conținut economic și sunt indisolubil legate de titularul lor. 2. Drepturile personale nepatrimoniale pot fi sau nu legate de drepturile de proprietate.	arest, ori cu închisoarea de până la un an. 2. O persoană este răspunzătoare pentru faptele prevăzute în prezentul articol numai în cazul în care există o plângere a persoanei vătămate sau o declarație a reprezentantului său legal sau o cerere a procurorului.	
Luxembourg	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 1382</u> Orice faptă a omului care cauzează prejudicii altuia obligă persoana vinovată să repare prejudiciul cauzat. <u>Articolul 1383</u> Fiecare este responsabil pentru prejudiciul pe care l-a cauzat nu numai prin faptele sale, ci și prin neglijența sau imprudența sa.	<u>Codul penal</u> <u>Articolul 443</u> Persoana care, în cazurile indicate mai jos, a atribuit în mod rău intenționat unei persoane un fapt precis care este de natură să lezeze onoarea acestei persoane sau să o expună disprețului public, este vinovată de calomnie, dacă, în cazurile în care legea admite dovada legală a faptului, această dovadă nu este prezentată. Este vinovat de defăimare dacă legea nu admite această dovadă.	Codul civil luxemburghez (Code civil luxembourgeois) conține dispoziții generale care pot fi utilizate pentru a solicita despăgubiri civile pentru prejudiciile cauzate de insultă sau defăimare. Acestea nu sunt specifice insultei sau defăimării, dar constituie temeiul juridic al răspunderii civile. În Luxemburg, insultele și calomniile sunt în primul rând infracțiuni penale reglementate de Codul penal, nu de Codul civil.

		<u>Articolul 444</u> (1) Vinovatul va fi pedepsit cu închisoare de la opt zile la un an și cu amendă de la 251 EUR la 2.000 EUR, atunci când acuzațiile au fost formulate: Fie în cadrul unor reuniuni sau în locuri publice; Fie în prezența mai multor persoane, într-un loc care nu este public, dar care este deschis unui anumit număr de persoane care au dreptul să se adune sau să frecventeze acel loc; Fie într-un loc oarecare, în prezența persoanei jignite și în fața martorilor; Fie prin scrieri tipărite sau nu, imagini sau embleme afișate, distribuite sau comunicate publicului prin orice mijloace, inclusiv prin intermediul mass-media, vândute, puse în vânzare sau expuse privirii publicului; Sau, în sfârșit, prin scrieri, imagini sau embleme care nu sunt făcute publice, dar care sunt adresate sau comunicate prin orice mijloace, inclusiv prin intermediul mass-media, mai multor persoane. Vinovatul va fi pedepsit cu închisoare de la o lună la un an și cu amendă de	În Codul penal luxemburghez există <i>Capitolul V Atingeri aduse onoarei și considerației persoanelor</i> care conține articolele 443-452.
--	--	---	---

		la 251 EUR la 25.000 EUR, atunci când acuzațiile, formulate în condițiile de publicitate prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol, au fost făcute pe baza unuia dintre elementele prevăzute la articolul 454 din prezentul cod. <u>Articolul 448</u> Oricine va insulta o persoană sau un organism constituit, fie prin fapte, fie prin scrieri, imagini sau embleme, în una dintre circumstanțele indicate la articolul 444, va fi pedepsit cu închisoare de la opt zile la două luni și cu amendă de la 251 EUR la 5.000 EUR sau numai cu una dintre aceste pedepse. Infrațiunile împotriva persoanelor juridice vor fi urmărite în mod automat. În cazul în care vinovatul a comis infracțiunea împotriva 1° soțului sau soției sale, a soțului sau soției sale divorțate sau a persoanei cu care conviețuiește sau a conviețuit în mod obișnuit; 2° unui ascendent legitim sau natural sau unuia dintre părinții săi adoptivi; 3° unui descendent legitim, natural sau adoptiv;	
--	--	---	--

		4° un frate sau o soră; 5° un ascendent legitim sau natural, unul dintre părinții adoptivi, un descendent, un frate sau o soră a unei persoane menționate la punctul 1°; 6° o persoană a cărei vulnerabilitate deosebită, datorată vârstei, unei boli, unei infirmități, unei deficiențe fizice sau psihice sau unei stări de sarcină, este evidentă sau cunoscută de autorul faptei; 7° o persoană care se află în raport de subordonare față de aceasta pedeapsa minimă prevăzută la primul alineat va fi majorată.	
Olanda	Codul civil, Cartea 6 <u>Articolul 162</u> 1 Persoana care comite un act ilicit împotriva altei persoane este obligată să despăgubească cealaltă persoană pentru prejudiciul suferit ca urmare a acestuia. 2 Un act ilicit este considerat a fi o încălcare a unui drept și un act sau o omisiune care încalcă o obligație legală sau normele	Codul penal, Cartea II, Titlul XVI <u>Articolul 261</u> 1 Cel care atacă în mod intenționat onoarea sau reputația cuiva, acuzându-l de un fapt, cu scopul evident de a-l face public, se face vinovat de calomnie, pedepsită cu închisoare de până la șase luni sau cu amendă de categoria a treia. 2 Dacă acest lucru se face prin intermediul unor scrieri sau imagini, distribuite, expuse în mod deschis sau confiscate, sau prin scrieri al căror conținut este public, autorul, ca vinovat	Codul civil olandez prevede cadrul de răspundere civilă pentru solicitarea de despăgubiri în cazul în care reputația sau onoarea unei persoane sunt lezate. Nu există articole intitulate în mod specific „insultă” sau „defăimare” în codul civil, dar se aplică mai multe dispoziții cheie. Articolul 162 constituie principalul temei juridic pentru acțiunile civile privind calomnia sau injuria. Acesta se referă la: publicarea de informații false sau dăunătoare;

	sociale, toate acestea sub rezerva existenței unei justificări. 3 O faptă ilicită poate fi atribuită autorului dacă se datorează unei culpe sau unei cauze care, potrivit legii sau opiniei dominante, constituie o încălcare a dreptului. <u>Articolul 106</u> Pentru prejudiciile care nu constau în pierderi financiare, partea vătămată are dreptul la despăgubiri stabilite în mod echitabil: a. dacă persoana răspunzătoare a avut intenția de a cauza un astfel de prejudiciu; b. dacă partea vătămată a suferit leziuni corporale, dacă onoarea sau reputația sa au fost lezate sau afectate în alt mod;	de calomnie, va fi pedepsit cu închisoare de până la un an sau cu amendă de categoria a treia. 3 Nu există calomnie sau defăimare în măsura în care autorul a acționat în conformitate cu apărarea sau cu bună-credință, că bunurile acuzate în și că interesul public a cerut punerea sub acuzare. <u>Articolul 262</u> 1 Cel care comite infracțiunea de calomnie sau defăimare, știind că acuzația este contrară adevărului, va fi pedepsit, dacă este vinovat de calomnie, cu închisoare de până la doi ani sau cu amendă de categoria a patra.	declarații jignitoare care lezează onoarea unei persoane; incălcarea vieții private sau a reputației. Instanțele judecătorești stabilesc dacă actul a fost ilegal prin echilibrarea libertății de exprimare cu dreptul la reputație. Insulte și calomnia sunt reglementate în mod explicit în Codul penal olandez — Cartea II, Titlul XVI: „Infracțiuni împotriva onoarei și reputației”, articolele 261-271.
Polonia	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 23.</u> Drepturile personale, precum sănătatea, libertatea, onoarea, libertatea de conștiință, numele sau pseudonimul, imaginea, confidențialitatea	<u>Codul penal</u>, Capitolul XXVII – <i>Infracțiuni împotriva onoarei și demnității</i> <u>Articolul 212.</u> Calomnia § 1. Orice persoană care calomniază o altă persoană, un grup de persoane, o	Codul civil polonez asigură protecția civilă a onoarei, reputației, demnității și bunului nume al unei persoane. Aceste dispoziții permit victimelor să solicite despăgubiri sau scuze în

	corespondenței, inviolabilitatea domiciliului, creativitatea științifică, artistică, inventivă și raționalizatoare, rămân sub protecția dreptului civil, indiferent de protecția prevăzută în alte reglementări. <u>Articolul 24.</u> § 1. O persoană ale cărei drepturi personale sunt amenințate de acțiunile altei persoane poate solicita încetarea acestor acțiuni, cu excepția cazului în care acestea sunt ilegale. În cazul unei încălcări, aceasta poate solicita, de asemenea, ca persoana care a comis încălcarea să ia măsurile necesare pentru a remedia efectele acesteia, în special prin efectuarea unei declarații cu conținut adecvat și într-o formă adecvată. În conformitate cu normele prevăzute în Cod, aceasta poate solicita, de asemenea, despăgubiri bănești sau plata unei sume corespunzătoare de bani pentru un scop social specificat.	instituție, o persoană juridică sau o unitate organizațională fără personalitate juridică pentru un comportament sau caracteristici care ar putea să o umilească în opinia publică sau să o expună pierderii încrederii necesare pentru o anumită funcție, profesie sau tip de activitate, este pasibilă de amendă sau restricție de libertate. § 2. Dacă infractorul comite fapta prevăzută la § 1 prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, acesta este pasibil de amendă, restricție de libertate sau închisoare de până la un an. § 3. În cazul condamnării pentru o infracțiune specificată la § 1 sau 2, instanța poate decide despăgubiri în beneficiul victimei, Crucii Roșii Poloneze sau pentru un alt scop social indicat de victimă. § 4. Urmărirea penală a infracțiunii specificate la § 1 sau 2 se efectuează prin acțiune civilă. <u>Articolul 213.</u> § 1. Nu constituie infracțiune în temeiul articolului 212 § 1 dacă acuzația făcută în privat este adevărată.	instanța civilă, chiar și fără o condamnare penală. În Polonia, insultele și calomnia sunt infracțiuni penale reglementate de Codul penal, în <i>Capitolul XXVII – Infracțiuni împotriva onoarei și demnității</i>, articolele 212-217.
--	--	--	---

		§ 2. O persoană care ridică sau face în mod public o acuzație adevărată: 1) privind conduita unei persoane care îndeplinește o funcție publică sau 2) care servește apărarea unui interes social justificat nu comite o infracțiune prevăzută la articolul 212 privind calomnia. Dacă acuzația se referă la viața privată sau familială, dovada veridicității poate fi făcută numai dacă acuzația are scopul de a preveni un pericol pentru viața sau sănătatea umană sau demoralizarea minorului.	
România	Legea nr. 287/ 2009 privind Codul civil Articolul 72 Dreptul la demnitate (1) Orice persoană are dreptul la respectarea demnității sale. (2) Este interzisă orice atingere adusă onoarei și reputației unei persoane, fără consimțământul acesteia ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75.	Legea nr. 286/2009 Codul penal <u>Articolul 299</u> Purtarea abuzivă (1) Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.	În vechiul Codul Penal din 1968, existau articole care incriminau fapta de insultă (art. 205) și de calomnie (art. 206) — “atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, gesturi...” etc. În anul 2006, s-au abrogat art. 205-207 din Codul Penal prin Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi Legea 278/2006 a introdus articolul care definește purtarea abuzivă, drept:

	Articolul 252 Ocrotirea personalității umane Orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor strâns legate de ființa umană, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică, demnitatea, intimitatea vieții private, creația științifică, artistică, literară sau tehnică, precum și a oricăror alte drepturi nepatrimoniale. Articolul 253 Mijloacele de apărare (1) Persoana fizică ale cărei drepturi nepatrimoniale au fost lezate ori amenințate poate cere oricând instanței: a) interzicerea săvârșirii faptei ilicite, dacă aceasta este iminentă; b) încetarea încălcării și interzicerea pentru viitor, dacă aceasta durează încă; c) constatarea caracterului ilicit al faptei săvârșite, dacă tulburarea pe care a produs-o subzistă. (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul lezării prin exercitarea dreptului la libera		Art. 250 - Purtarea abuzivă Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. Asadar, sancționarea atingerilor aduse demnității sunt sancționate civil în România. Singura prevedere din domeniul penal se refera la purtarea abuzivă a celor alfați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în cazul folosirii de expresii jignitoare, cf art. 299 din Codul penal. <u>Legea nr. 61/ 1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice</u> definește drept contravenții injuriile și jignirile care lezează demnitatea și onoarea.
--	--	--	--

	exprimare, instanța poate dispune numai măsurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c). (3) Totodată, cel care a suferit o încălcare a unor asemenea drepturi poate cere instanței să îl oblige pe autorul faptei să îndeplinească orice măsuri socotite necesare de către instanță spre a ajunge la restabilirea dreptului atins, cum sunt: a) obligarea autorului, pe cheltuiala sa, la publicarea hotărârii de condamnare; b) orice alte măsuri necesare pentru încetarea faptei ilicite sau pentru repararea prejudiciului cauzat. (4) De asemenea, persoana prejudiciată poate cere despăgubiri sau, după caz, o reparație patrimonială pentru prejudiciul, chiar nepatrimonial, ce i-a fost cauzat, dacă vătămarea este imputabilă autorului faptei prejudiciabile. În aceste cazuri, dreptul la acțiune este supus prescripției extinctive.		
--	--	--	--

	Articolul 255 Măsurile provizorii (3) În cazul prejudiciilor aduse prin mijloacele presei scrise sau audiovizuale, instanța judecătorească nu poate să dispună încetarea, cu titlu provizoriu, a acțiunii prejudiciabile decât dacă prejudiciile cauzate reclamantului sunt grave, dacă acțiunea nu este în mod evident justificată, potrivit art. 75, și dacă măsura luată de instanță nu apare ca fiind disproporționată în raport cu prejudiciile cauzate. Dispozițiile art. 253 alin. (2) rămân aplicabile. <u>Legea nr. 61/ 1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice</u> <u>Articolul 2</u> Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:		
--	---	--	--

	1) săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora		
Spania	<u>Codul civil</u> <u>Articolul 1902</u> Persoana care, prin acțiune sau omisiune, cauzează prejudicii unei alte persoane, din culpă sau neglijență, este obligată să repare prejudiciul cauzat. <u>Legea organică 1/1982 privind protecția civilă a dreptului la onoare, la intimitate personală și familială și la propria imagine</u> <u>Articolul 7</u> Următoarele fapte sunt considerate ingerințe ilegale în sfera de protecție delimitată de articolul 2 din prezenta lege: 3. Dezvăluirea de fapte referitoare la viața privată a unei persoane	<u>Codul penal</u> Titlul XI – „Infrațiuni împotriva onoarei” <u>Articolul 205.</u> Calomnia este acuzația de comitere a unei infracțiuni făcută cu cunoștință de cauză sau cu dispreț față de adevăr. <u>Articolul 206.</u> Calomnia se pedepsește cu închisoare de la șase luni la doi ani sau cu amendă de la douăsprezece la douăzeci și patru de luni, dacă este propagată prin publicitate, și în alte cazuri cu amendă de la șase la douăsprezece luni.	Codul civil stabilește normele generale privind răspunderea civilă și este completat de o lege specială privind aceste drepturi. <u>Legea organică 1/1982 privind protecția civilă a dreptului la onoare, la intimitate personală și familială și la propria imagine</u> completează Codul civil și prevede cadrul civil detaliat pentru protecția împotriva calomniei, insultei și încălcării vieții private. Titlul XI – „Infrațiuni împotriva onoarei” din Codul penal spaniol reglementează infracțiunile de insultă și calomnie, în articolele 205-2016.

	sau a unei familii care afectează reputația și bunul nume ale acestora, precum și dezvăluirea sau publicarea conținutului scrisorilor, memoriilor sau altor scrieri personale de natură intimă. 7. Imputarea de fapte sau manifestarea de judecăți de valoare prin acțiuni sau expresii care lezează în vreun fel demnitatea unei alte persoane, subminând reputația acesteia sau subminând propria sa stimă. 8. Utilizarea infracțiunii de către persoana condamnată printr-o hotărâre penală definitivă pentru a obține notorietate publică sau avantaje economice, sau diseminarea de informații false despre faptele penale, atunci când acest lucru implică lezarea demnității victimelor. <u>Articolul 8</u> 1. În general, acțiunile autorizate sau aprobate de autoritatea competentă în conformitate cu legea nu sunt considerate o ingerință nelegitimă, nici atunci când predomină un interes istoric, științific sau cultural relevant.	<u>Articolul 207</u> O persoană acuzată de calomnie va fi scutită de orice pedeapsă dacă dovedește fapta penală de care a fost acuzată. <u>Articolul 208.</u> Insulta este o acțiune sau o expresie care lezează demnitatea unei alte persoane, subminând reputația acesteia sau subminând stima de sine a acesteia. Numai insultele care, prin natura, efectele și circumstanțele lor, sunt considerate grave în opinia publică constituie o infracțiune, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 173 alineatul (4). Insultele care constau în imputarea unor fapte nu sunt considerate grave, cu excepția cazului în care au fost comise cu cunoștința falsității lor sau cu neglijență gravă față de adevăr.	
--	--	---	--

	2. În special, dreptul la propria imagine nu împiedică: a) captarea, reproducerea sau publicarea acesteia prin orice mijloace, atunci când este vorba de persoane care exercită o funcție publică sau o profesie de notorietate sau de proiecție publică, iar imaginea este captată în timpul unui eveniment public sau în locuri deschise publicului. b) utilizarea caricaturilor acestor persoane, în conformitate cu uzanțele sociale. c) Informațiilor grafice privind un eveniment sau o întâmplare publică, atunci când imaginea unei persoane specifice apare doar ca element accesoriu. Excepțiile menționate la literele (a) și (b) nu se aplică în cazul autorităților sau al persoanelor care exercită funcții care, prin natura lor, necesită anonimatul persoanei care le exercită. <u>Articolul 9</u> 1. Protecția judiciară împotriva ingerințelor ilegale în drepturile menționate în prezenta lege poate fi solicitată prin căile procedurale obișnuite sau prin		
--	--	--	--

	procedura prevăzută la articolul 53.2 din Constituție. De asemenea, se poate introduce o cerere, după caz, la Curtea Constituțională. 2. Protecția judiciară include adoptarea tuturor măsurilor necesare pentru a pune capăt ingerinței ilegale în cauză și, în special, a celor necesare pentru: a) restabilirea părții vătămate în exercitarea deplină a drepturilor sale, cu declararea ingerinței suferite, încetarea imediată a acesteia și restabilirea stării anterioare. În cazul ingerinței în dreptul la onoare, restabilirea dreptului încălcat include, fără a aduce atingere dreptului la replică prin procedura prevăzută de lege, publicarea totală sau parțială a condamnării pe cheltuiala persoanei condamnate, cu o difuzare publică cel puțin egală cu cea a ingerinței suferite. b) Prevenirea ingerințelor iminente sau ulterioare. c) Despăgubirea pentru prejudiciile cauzate. d) Aproprierea de către partea vătămată a profitului obținut prin	
--	---	--

	încălcarea nelegitimă a drepturilor sale.		
Suedia	Legea privind răspunderea civilă delictuală (1972:207) Cap. 2, <u>Secțiunea 3</u> O persoană care încalcă grav drepturile unei alte persoane printr-o infracțiune care include un atac asupra persoanei, libertății, păcii sau onoarei acesteia trebuie să despăgubească prejudiciul cauzat de încălcare. Dacă victima unei infracțiuni în timpul exercitării profesiei sale poate fi considerată ca având o pregătire specială pentru atac, trebuie să se acorde o atenție specială faptului dacă atacul vizează sfera privată a victimei sau este de natură fizică. Cap. V, <u>Secțiunea 1</u> Despăgubirea pentru prejudiciile suferite de persoana care a suferit vătămări corporale include despăgubiri pentru (...) 3. suferința fizică și psihică de natură temporară (durere și suferință) sau de natură permanentă (defect sau altă	Codul penal (1962:700), Capitolul 5. Infracțiuni împotriva onoarei <u>Secțiunea 1</u> Orice persoană care identifică pe cineva ca fiind condamnat prin modul său de viață sau care furnizează informații susceptibile de a-l expune disprețului altora este condamnată pentru calomnie și la o amendă. Dacă a fost obligată să facă o declarație sau dacă, având în vedere circumstanțele, era justificat să furnizeze informații în această privință și dacă demonstrează că informațiile erau adevărate sau că avea motive rezonabile pentru a le furniza, nu va fi trasă la răspundere. <u>Secțiunea 2</u> Dacă infracțiunea menționată la secțiunea 1 este gravă, infracțiunea de defăimare agravată se pedepsește cu amendă sau închisoare de până la doi ani. La evaluarea gravității infracțiunii, se acordă o atenție specială faptului dacă, având în vedere conținutul informațiilor sau modul sau amploarea difuzării acestora sau alte aspecte,	Suedia nu are un singur cod civil (cum ar fi Codul civil al Franței sau BGB al Germaniei). În schimb, dreptul privat suedez este cuprins în statute separate, iar insultele și defăimarea nu sunt tratate în conformitate cu dreptul civil, ci mai degrabă în conformitate cu dreptul penal — în Codul penal suedez. Calomnia și injuria sunt infracțiuni penale clar și bine definite în capitolul 5 din Codul penal suedez intitulat: „Infracțiuni împotriva onoarei”.

	vătămare permanentă), precum și inconveniente speciale ca urmare a vătăării.	fapta era de natură să cauzeze un prejudiciu grav. <u>Secțiunea 3</u> O persoană care, într-un caz diferit de cele menționate în secțiunile 1 sau 2, adresează o acuzație, o declarație jignitoare sau are un comportament umilitor față de o altă persoană, va fi condamnată la o amendă pentru insultă, dacă fapta este de natură să lezeze stima de sine sau demnitatea celeilalte persoane. Dacă infracțiunea este gravă, se aplică o amendă sau o pedeapsă cu închisoarea de până la șase luni.	
Ungaria	<u>Codul civil</u>, Cartea a doua: Persoane, Capitolul II — Protecția drepturilor persoanei <u>Articolul 2:45.</u> § Dreptul la onoare și reputație (1) O exprimare nejustificată a opiniei care poate afecta în mod negativ reputația socială a unei alte persoane constituie o încălcare a onoarei. (2) Se consideră că a avut loc o defăimare în special dacă o persoană face sau răspândește	<u>Codul penal</u>, Capitolul XXI – Infracțiuni împotriva demnității umane și a drepturilor fundamentale <u>Articolul 226</u> Defăimarea (1) Oricine afirmă sau răspândește în fața unei alte persoane un fapt despre cineva care poate leza onoarea acestuia sau folosește o expresie care se referă direct la un astfel de fapt va fi pedepsit cu închisoare de până la un an pentru contravenție. (2) Pedeapsa este de până la doi ani de închisoare dacă defăimarea este	Codul civil maghiar prevede protecția drepturilor persoanei — inclusiv onoare, reputația și demnitatea umană — și permite victimelor să solicite despăgubiri civile (scuză, daune etc.) chiar dacă nu se urmărește penal nicio infracțiune.

	afirmații false despre o altă persoană, care sunt jignitoare pentru aceasta, sau prezintă fapte reale într-o lumină falsă. <u>Articolul 2:52</u> Despăgubiri pentru prejudicii morale (1) Orice persoană ale cărei drepturi personale au fost încălcate poate solicita despăgubiri pentru prejudiciile morale suferite. (2) Condițiile pentru dispunerea plății daunelor – în special determinarea persoanei responsabile pentru daune și modul de exonerare – sunt reglementate de normele privind răspunderea pentru daune, cu condiția ca, pentru a avea dreptul la daune, să nu fie necesar să se dovedească că, pe lângă faptul încălcării, a survenit și un alt dezavantaj. (3) Valoarea despăgubirilor este stabilită de instanță într-o sumă forfetară, ținând seama de circumstanțele cazului, în special de gravitatea încălcării, de caracterul repetitiv al acesteia, de gradul de culpabilitate și de	a) dintr-un motiv sau scop nefast, b) în fața publicului larg sau c) cauzând un prejudiciu semnificativ intereselor persoanei (3) Fapta unei persoane care comite faptele specificate la alineatul (1) în cadrul unei discuții libere despre afaceri publice prin intermediul unui produs de presă sau al unui serviciu media nu este pedepsită pentru defăimare, cu condiția ca fapta să nu vizeze o negare evidentă și gravă a demnității umane a victimei. <u>Articolul 226/A</u> Realizarea unei înregistrări audio sau video false, capabile să defăimeze (1) Oricine realizează o înregistrare audio sau video falsă, falsificată sau neadevărată cu scopul de a leza onoarea unei alte persoane sau a altor persoane, dacă nu se comite nicio altă infracțiune penală, va fi pedepsit cu închisoare de până la un an pentru contravenție. <u>Articolul 226/B</u> Divulgarea de înregistrări audio sau video false care pot leza onoarea	
--	---	---	--

	impactul încălcării asupra victimei și a mediului său.	(1) Oricine pune la dispoziție o înregistrare audio sau video falsă, falsificată sau neadevărată cu scopul de a leza onoarea unei alte persoane sau a altor persoane va fi pedepsit cu închisoare de până la doi ani pentru contravenție. (2) Pedepsa pentru o infracțiune penală este de până la trei ani de închisoare dacă infracțiunea este comisă: a) în fața publicului larg sau b) cauzând un prejudiciu semnificativ intereselor. <u>Articolul 227 Calomnia</u> (1) Orice persoană care răspunde în fața oricărei alte persoane decât cele specificate în art. 226, a) în legătură cu îndeplinirea sarcinilor profesionale ale victimei, îndeplinirea mandatului său public sau a activităților sale în interes public, sau b) în ochii publicului folosește o expresie care poate leza onoarea sau comite orice alt act de acest fel, va fi pedepsită cu închisoare de până la un an pentru contravenție.	
--	---	--	--

		(2) Oricine comite calomnie va fi pedepsit în conformitate cu subsecțiunea (1). (3) Fapta unei persoane care comite cele prevăzute la alineatul (1) în cadrul unei discuții libere despre afaceri publice prin intermediul unui produs de presă sau al unui serviciu media nu este pedepsită pentru defăimare, cu condiția ca fapta să nu vizeze o negare evidentă și gravă a demnității umane a victimei.	
--	--	--	--

Webografie

Decizii CEDO în domeniul defăimării și insultei:

[Lingens v. Austria \(1986\)](#) — jurisprudența-fondatoare: protecția criticii politice; condamnarea penală pentru critică politică încalcă art.10 în multe circumstanțe.

[Castells v. Spain \(1992\)](#) — protecția extinsă a libertății de exprimare în dezbaterile de interes public (politică).

[Thorgeirson v. Iceland \(1992\)](#) — apărarea largă a articolelor de presă care investighează abuzuri, chiar când sunt critice; relevanță pentru cazurile de defăimare.

[Cumpănă and Mazăre v. Romania \(Grand Chamber, 2004\)](#) — condamnarea penală cu închisoare pentru defăimare/insultă e, în general, disproporționată; CEDO încurajează remedii civile.

[Tolstoy Miloslavsky v. United Kingdom \(1995\)](#) — probleme procedurale și proporționalitate în litigii de defăimare; examinare privind daune și accesul la justiție.

[Steel and Morris v. United Kingdom \(2005\)](#) — „McLibel” la CEDO: combină art.6 (proces echitabil) și art.10 (libertatea exprimării) în contextul unui proces civil complex de defăimare.

[Observer and Guardian v. United Kingdom \(1991\)](#) — chestiuni privind restricții prealabile și libertatea presei (relevantă pentru limitările în materie de publicații).

[Prager and Oberschlick v. Austria \(1995\)](#) — condamnări pentru defăimare a jurnaliștilor în Austria; CEDO reiterează necesitatea de toleranță în criticile publice.

[Raichinov v. Bulgaria \(2006\)](#) — aplicarea penală pentru critici la adresa autorităților și evaluarea proporționalității sub art.10.

[Otegi Mondragon v. Spain \(2011\)](#) — condamnare penală pentru insulte politice; examen CEDO privind compatibilitatea cu art.10.

[Murat Vural v. Turkey \(2014\)](#) — exemplu clar că pedepse privative de libertate pentru exprimări non-violente/artistice pot fi disproporționate; CEDO sancționează pedepsele excesive.